

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 1381/2016
03.11.2016. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Снежане Андрејевић, председника већа, Бисерке Живановић и Споменке Зарић, чланова већа, у парници из радног односа тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Милан Ивошевић, адвокат из ..., против туженог Привредног друштва ... „ББ“ из ..., чији је пуномоћник Ана Лазаревић, адвокат из ..., ради поништаја решења о отказу уговора о раду, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 2170/14 од 20.10.2015. године, у седници већа одржаној 03.11.2016. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 2170/14 од 20.10.2015. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Крагујевцу, Судска јединица у Аранђеловцу П1 3255/11 од 26.03.2012.године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев, па је поништено решење о отказу уговора о раду тужиоца број 01-955 од 17.03.2009.године као незаконито и обавезује тужени да тужиоца врати на радно место на коме се тужилац налазио пре доношења оспореног решења, а ставом другим изреке је обавезан тужени да тужиоцу на име парничних трошкова исплати износ од 117.000,00 динара.

Апелациони суд у Крагујевцу је пресудом Гж1 2170/14 од 20.10.2015. године, исправљеном решењем од 05.02.2016.године, ставом првим изреке, одбио као неосновану жалбу туженог и потврдио првостепену пресуду у делу првог става изреке којим је поништено као незаконито решење о отказу уговора о раду и обавезан тужени да тужиоца врати на рад, као и у другом ставу изреке, а ставом другим изреке је укинута првостепена пресуда у делу првог става изреке којим је обавезан тужени да тужиоца врати на радно место на коме се налазио пре доношења оспореног решења и у том делу је тужба тужиоца одбачена као недозвољена.

Против правноснажне другостепене пресуде тужени је благовремено преко пуномоћника изјавио ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао другостепену пресуду на начин прописан у члану 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ број 72/11), који се примењује на основу одредбе члана 506. став 2. тог закона и утврдио да ревизија није основана.

Нижестепене пресуде нису захваћене битном повредом из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју се у ревизијском поступку пази по службеној дужности, а нема ни других битних повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. и став 1. ЗПП које могу бити предмет испитивања у поступку по ревизији. Другостепени суд је оценио жалбене наводе од значаја за пресуђење.

У правноснажно окончаном поступку је утврђено да је тужилац био у радном односу код туженог на неодређено време почев од 02.02.2005. године, на основу уговора о раду од 28.07.2005. године, распоређен на радно место помоћник ..., а 15.07.2008. године је на основу Анекса уговора о раду распоређен на послове помоћника ... туженог и од истог датума је и Анекс II уговора о раду о уређењу међусобних права, обавеза и одговорности уговорних страна. Оспореним решењем, тужиоцу је отказан уговор о раду од 28.07.2008. године са анексима, јер не остварује резултате рада, нема потребна знања и способности, те је својом кривицом учинио повреде радних обавеза утврђене одредбама члана 57. став 1. тачка 1 и 3. Колективног уговора. Наведено је да је генерални директор туженог 09.02.2009. године покренуо поступак за утврђивање резултата рада тужиоца, због чега је образована трочлана комисија која је 23.02.2009. године доставила директору туженог извештај о оцени резултата рада тужиоца. У свом извештају, комисија туженог је закључила да тужилац није остварио резултате рада, односно да не поседује потребна знања и способности за обављање послова на које је распоређен, због чега је тужени претрпео штету, а због његових пропуста је дошло до поремећаја у пословању, па је тужиоцу стављена на терет и повреда радне обавезе из члана 58. став 2. и 4. Колективног уговора. Тужилац се изјаснио на достављено упозорење од 09.03.2009. године на постојање отказних разлога.

Код овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су усвојили тужбени захтев и поништили оспорено решење туженог о отказу уговора о раду тужиоцу, уз обавезивање туженог да тужиоца врати на рад.

Према одредби члана 179. тачка 1. Закона о раду послодавац може запосленом да откаже уговор о раду ако запослени не остварује резултате рада, односно нема потребно знање и способности за обављање послова на којима ради, а према тачки 2. истог члана, ако запослени својом кривицом учини повреду радне обавезе утврђене општим актом или уговором о раду.

Отказни разлог из тачке 1. наведеног члана је последица недовољног рада, залагања или неукости запосленог и пре његове примене је неопходно да послодавац на поуздан начин утврди да предвиђене резултате рада запослени не остварује, те да му да инструкције и писмено упозорење о тој околности, са

остављањем одређеног рока за побољшање радног учинка, што је у конкретном случају изостало. Неостављање рока за побољшање радног учинка произлази из чињенице да је образована трочлана комисија 23.02.2009.године доставила извештај о оцени резултата рада тужиоца, а тужени је 09.03.2009.године сачинио упозорење о постојању разлога за отказ уговора о раду. Тужиоцу је отказан уговор о раду решењем од 17.03.2009.године. Непоштовање наведених обавеза послодавца повлачи за собом ништавост таквог отказа са овог разлога, у складу са Конвенцијом МОРА број 158 о престанку радног односа на иницијативу послодавца, са препоруком број 166 којом је прописано да раднику неће престати радни однос због незадовољавајућег вршења посла, изузев ако му је послодавац претходно дао инструкције и писмено упозорење, а ако радник после истека одговарајућег рока предвиђеног за побољшање, настави и даље да обавља дужности на незадовољавајући начин, радни однос му може престати. Како је тужени као послодавац пропустио да тужиоцу остави један одређени рок у коме би тужилац имао шансу да побољша радни учинак, да поново оцени да ли је дошло до побољшања након истека тог рока и да тек након те процедуре оцени да ли су испуњени услови за отказ уговора о раду, правилан је закључак нижестепених судова да је побијано решење туженог незаконито, а ревизијски наводи којима се оспорава овакав закључак нижестепених судова нису основани.

Осим тога, повреда радне обавезе се идентификује према начину, времену и месту извршења. У поступку оцене законитости решења о отказу уговора о раду тужиоцу на основу члана 179. тачка 2. Закона о раду, не може се утврдити када је тужилац учинио повреду радне обавезе која му се ставља на терет. Како оспорено решење не садржи битне елементе за отказ уговора о раду, оно је и из овог разлога незаконито због чега га је ваљало поништити и одредити тужиочево враћање на рад.

Како се ни осталим наводима ревизије не доводи у сумњу правилност и законитост побијане одлуке, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци на основу процесног овлашћења из члана 414. став 1. ЗПП.

**Председник већа – судија
Снежана Андрејевић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић